

Liikenne- ja viestintäministeriö

Sisäministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi maanalaisen verkkoinfrastruktuurin sijaintitiedoista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt sisäministeriön lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi maanalaisen verkkoinfrastruktuurin sijaintitiedoista ja annettujen lakien saken täytäntöönpanosta, sähköisen viestinnän palveluista, kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta ja rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja sähkömarkkinalain muuttamisesta sekä verkkoinfrastruktuurin yhteisrakentamisesta ja käytöstä annetun lain kumoamisesta. Sisäministeriö lausuu asiasta seuraavasti:

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi ehdotetaan säädettäväksi uusi laki maanalaisen verkkoinfrastruktuurin sijaintitiedoista, joka sääntelee erityisesti Liikenne- ja viestintäviraston ylläpitämän verkkotietokyselyihin vastaamiseksi tarkoitetun järjestelmän toteutustapaa. Sääntelyn tavoitteena on suojata verkkotietoja, varmistaa niiden käsittelyn turvallisuus sekä parantaa verkkotietojen tasoa. Verkkotietokyselyihin vastaaminen esitetään jatkossa tapahtuvan Viestintä- ja liikenneviraston keskitetyn järjestelmän kautta. Sisäministeriön näkemyksen mukaan nyt ehdotettua sääntelyä voidaan pitää tarkoituksenmukaisena verkkoinfrastruktuurin sijaintitietojen käsittelyn turvallisuuden kannalta, ja ehdotuksessa esitetty keskitetty järjestelmä, jonka kautta verkkotietokyselyt tullaan jatkossa välittämään, on kannatettava.

Ehdotetun lain maanalaisen verkkoinfrastruktuurin sijaintitiedoista 9 §:ssä on säädetty turvallisuusverkkoja koskevasta poikkeuksesta lain 7 ja 8 §:n soveltamiseen. Ehdotetun pykälän mukaan turvallisuusviranomaiset jätettäisiin lain pakottavan tiedonantovelvollisuuden ulkopuolelle kansalliseen turvallisuuteen liittyvistä syistä. Turvallisuusviranomaiset voisivat kuitenkin oman harkintansa mukaan ilmoittaa verkkotietoja ja tietoja verkkoalueesta sähköiseen tietopisteeseen. Vastaavasti lain 19 §:ssä poliisi, Puolustusvoimat, Tulli, Rajavartiolaitos ja Suomen Erillisverkot Oy on rajattu näytön järjestämisestä ja tietojen luovutusta koskevan velvollisuuden ulkopuolelle. Sisäministeriön näkemyksen mukaan soveltamisalaan esitetyt poikkeukset ovat kannatettavia.

Sisäministeriö esittää harkittavaksi, että esityksen jatkovalmistelussa kiinnitettäisiin huomiota turvallisuusviranomaisten rooliin verkkotoimijoina ja tältä kannalta tarpeellisten poikkeusten säätämiseen myös muilta osin. Esimerkiksi Rajavartiolaitos toimii laissa tarkoitettuna verkkotoimijana ja sen hallinnassa on muutamia sisäverkkokaapeleita. Tällä hetkellä luonnoksessa hallituksen esitykseksi ei ole säädetty turvallisuusverkkoja koskevista poikkeuksista verkkotietojen suojaamista koskevan 5 luvun tai Liikenne- ja viestintäviraston toimivaltuuksia koskevan 6 luvun osalta. Ehdotetussa 39 §:ssä on säädetty Liikenne- ja viestintävirastolle laaja tarkastusoikeus laissa asetettujen velvoitteiden noudattamisen valvomiseksi. Sisäministeriö nostaa tässä yhteydessä esiin, että merkittävä osa sen aineistoista on salassa pidettävää ja turvaluokiteltua tietoa. Jos ehdotetun lain 39 §:ssä säädetty tarkastusoikeus ulotetaan myös turvallisuusviranomaisten toimintaan, tulisi erityistä huomiota kiinnittää siihen, että tarkastuksia tekeville virkahenkilöille on tehty asianmukaiset turvallisuus selvitykset ja että heillä on tiedonsaantioikeus salassa pidettävään ja turvaluokiteltuun tietoon. Liikenne- ja viestintäviraston tulisi myös huolehtia, että tarkastuksia tekeville virkahenkilöillä on myös kansainvälisten

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

tietoturvalvelvoitteiden edellyttämät henkilöturvallisuusselvitystodistukset (PSC), jos tarkastustehtävä edellyttää pääsyoikeutta kansainväliseen turvallisuusluokiteltuun tietoon. Lisäksi sisäministeriön näkemyksen mukaan turvallisuusverkot tulisi nimenomaisesti jättää ehdotetun 26 §:ssä säädetyn verkkotietojärjestelmien luokittelun ulkopuolelle.

Sisäministeriö nostaa esiin, että ehdotetun lain maanalaisen verkkoinfrastruktuurin sijaintitiedoista 30 §:ssä on säädetty tietoturvalisuusvaatimusten arvioinnin suorittamisesta tiettyjen verkkotietojärjestelmien osalta tietoturvallisuuden arviointilaitoksista annetun lain (1405/2011) mukaisesti. Kyseistä lakia ollaan muuttamassa valtiovarainministeriössä valmistellun luonnoksen hallituksen esitykseksi viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnista annetun lain, tietoturvallisuuden arviointilaitoksista annetun lain sekä turvallisuusselvityslain muuttamisesta myötä. Sisäministeriön näkemyksen mukaan kyseisen lakihankkeen vaikutukset tulisi ottaa huomioon nyt ehdotetussa sääntelyssä.

Lisäksi laissa maanalaisen verkkoinfrastruktuurin sijaintitiedoista 16 §:ssä säädettäisiin toiminnanharjoittajan rekisteröinnin muuttamisesta. Pykälän 3 momentissa säädetään Liikenne- ja viestintäviraston oikeudesta joko oma-aloitteisesti tai poliisin, Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen esityksestä rajoittaa väliaikaisesti enintään 14 päivän ajan tiedon käyttäjän tai tämän palveluksessa olevan henkilön pääsyä sähköiseen tietopisteeseen tai oikeutta verkkotietokyselyn tekemiseen, jos rajoitus on välttämätön pääsyn tai oikeuden yleiselle järjestykselle, kansalliselle turvallisuudelle, tai maanpuolustukselle aiheuttaman uhkan torjumiseksi tai verkkoinfrastruktuurin suojaamiseksi. Tältä osin sisäministeriö esittää harkittavaksi, että momentissa esitettyyn listaukseen lisättäisiin rajoituksen asettamisen perusteeksi myös pääsyn tai oikeuden aiheuttama uhka rajaturvallisuuden ylläpitämiseksi.

Kansliapäällikkö

Matti Sarasmaa

Asiantuntija

Ella Stenroos

Jakelu LVM Liikenne- ja viestintäministeriö

Tiedoksi

VN/11019/2025-SM-10

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: